

II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) 2018/171,

19. oktoober 2017,

millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 575/2013 seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, mis käsitlevad tähtjaks tasumata krediidi iseloomuga nõude olulisuse piirmäära

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrust (EL) nr 575/2013 krediidasutuste ja investimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 178 lõike 6 kolmandat lõiku,

ning arvestades järgmist:

- (1) Kuna samas jurisdiktsioonis on turu- ja majandustingimused sarnased, peaksid pädevad asutused oma jurisdiktsiooni kuuluvatele krediidasutustele ja investimisühingutele kehtestama üheainsa piirmäära, mille alusel hinnata määruse (EL) nr 575/2013 artikli 178 lõike 1 punktis b osutatud krediidi iseloomuga nõude olulisust. Selline olulisuse piirmäär, mis peaks olema ajas järjepidev, parandab lisaks ka samasse jurisdiktsiooni kuuluvate krediidasutuste ja investimisühingute kapitalinõuete võrreldavust.
- (2) Ühelt poolt sõltub oluliseks peetav summa krediidi iseloomuga nõuete kogusuurusest. Teiselt poolt kalduvad krediidasutused ja investimisühingud käsitama kõiki alla teatava taseme jäävaid summasid ebaolulistena, sõltumata nende osakaalust kõigis krediidi iseloomuga nõuetes. Seepärast peaks olulisuse piirmäär koosnema kahest komponendist: absoluutsest komponendist (absoluutsumma) ja suhtelisest komponendist (protsent, mille tähtjaks tasumata summa moodustab kõigist krediidi iseloomuga nõuetest). Tähtjaks tasumata krediidi iseloomuga nõuet tuleks seega käsitada olulisena, kui ületatakse nii absoluutsummana kui ka protsendina väljendatud piirmäära.
- (3) Keskmine tulu ja krediidi iseloomuga nõuete keskmine summa on võlgnike lõikes väga erinevad. Seda tuleks arvesse võtta ka olulisuse piirmäärade kehtestamisel, nii et jaenõuete ja ülejäänud nõuete piirmäära absoluutkomponendid oleksid erinevad.
- (4) Olulisuse piirmäära tuleks kohandada vastavalt iga jurisdiktsiooni kohalikele iseärasustele. Jurisdiktsioonide erinevad majandustingimused, sealhulgas erinevad hinnatasemed, õigustavad seda, et olulisuse piirmäära absoluutne komponent jurisdiktsiooniti erineb. Suhtelise komponendi puhul on selline eristamine aga harva õigustatud. Seepärast peaks suhteline komponent olema põhimõtteliselt kõigis jurisdiktsioonides sama, küll aga tuleks olla paindlikum absoluutse komponendi osas. See võimaldab pädevatel asutustel kehtestada vastava jurisdiktsiooni konkreetseid tingimusi arvestades sobiva suurusega olulisuse piirmäära, ületamata varem kindlaks määratud maksimumväärtust.

⁽¹⁾ ELT L 176, 27.6.2013, lk 1.

- (5) Kuigi olulisuse piirmäära kehtestamise tingimusi tuleks kogu liidus ühtlustada, peaks olema lubatud säilitada teatavad erinevused eri jurisdiktsioonides kehtivates piirmäärades, et kajastada riskitaseme erinevusi, mida asjaomased pädevad asutused peavad riigi turu isearasusi arvestades mõistlikuks. Seepärast peaksid eri järelevalvekolleegiumid arutama, kui suur peaks sobiv olulisuse piirmäär olema.
- (6) Olulisuse piirmäär võib tugevalt mõjutada kapitalinõuete arvutamist ning asjaomase jurisdiktsiooni krediidiasutuste ja investeerimisühingute oodatava kahju määra, sõltumata arvutamisel kasutatud meetodist. Seepärast peaksid pädevad asutused võtma olulisuse piirmäära kehtestamisel arvesse eri tegureid, sealhulgas jaenõuete spetsiifilisi riskitunnuseid. Jaenõuete ja muude nõuete spetsiifilisi riskitunnuseid tuleks vaadelda eraldi.
- (7) Konkreetse jurisdiktsiooni pädeva asutuse kehtestatud olulisuse piirmäära võib olla vaja kohaldada ka piiriülesele tegutsevate krediidiasutuste ja investeerimisühingute suhtes. Teise jurisdiktsiooni pädeva asutuse määratud piirmäära suurus võib seetõttu olla oluline tegur selle hindamisel, kas teatava piirmäära kajastatav riskitase on mõistlik. Seepärast peaks pädeva asutuse kehtestatud olulisuse piirmäär olema läbipaistev ja see tuleks esitada Euroopa Pangandusjärelevalvele (EBA) avaldamiseks.
- (8) Pädevad asutused peaksid kehtestama sellise suurusega olulisuse piirmäära, mis vastab nende arvates mõistlikule riskitasemele. Kuna riskitase sõltub sellest, kuidas makseviivituse kindlakstegemise käigus olulisuse piirmäära kohaldatakse, peavad pädevad asutused piirmäära kehtestamisel tegema teatavaid oletusi selle kohta, kuidas arvutatakse summad ja määrad, mida võrreldakse olulisuse piirmäära absoluutse ja suhtelise komponendiga, ning millises makseviivituse kindlakstegemise protsessi etapis olulisuse piirmäära kohaldatakse. Selle alusel tuleks piirmäär kehtestada nii, et krediidiasutused ja investeerimisühingud saaksid kindlaks teha võlgnikud, kes kujutavad endast märkimisväärselt suuremaid riske maksete osaliste või ebaregulaarsete, kuid süstemaatiliste hilinemiste tõttu, ja saaksid piisavalt vara tuvastada tähtjaks tasumata krediidi iseloomuga olulise nõude.
- (9) Tähtjaks tasumata krediidi iseloomuga nõuete olulisus on osa määruse (EL) nr 575/2013 artikli 178 lõike 1 punktis b esitatud makseviivituse määratlusest. Sisereitingute meetodit kasutavate krediidiasutuste ja investeerimisühingute jaoks tähendab igasugune muudatus kõnealuses määratluses ka olulisi muudatusi krediidiriski omavahendite nõuete arvutamisel kasutatavates reitingusüsteemides. Seepärast ei tohiks pädev asutus olulisuse piirmäära muuta, välja arvatud juhul, kui see ei sobi muutunud turu- või majandustingimuste tõttu ja see võiks märkimisväärselt takistada makseviivituse kindlakstegemist.
- (10) Pädevatel asutustel peaks olema lubatud lükata olulisuse piirmäärade kohaldamise algus edasi krediidiasutuste ja investeerimisühingute puhul, mis peavad oluliselt muutma oma sisereitingute mudelit, ning krediidiasutuste ja investeerimisühingute puhul, mille jaoks selliste piirmäärade kasutamine oleks koormav, kuna nende varasem tähtjaks tasumata nõuete olulisuse kindlaksmääramise meetod erineb suuresti kõnealustest piirmääradest. Peale selle tuleks krediidiasutuste ja investeerimisühingute puhul, mis kasutavad sisereitingute meetodit, kuid mis osade nõuete puhul kasutavad määruse (EL) nr 575/2013 artikli 148 või 150 alusel standardmeetodit, kohaldada kõigi nende riskipositsioonide suhtes uusi olulisuse piirmäärasid samast kuupäevast. Et aga ennetada liidus liigseid viivitusi piirmäärade kasutuselevõtul, peaks selline ajapikendus olema piiratud.
- (11) Et kehtestada mõistliku suurusega olulisuse piirmäär, tuleks pädevatele asutustele anda piisavalt aega põhjaliku analüüsi tegemiseks.
- (12) Käesolev määrus põhineb EBA poolt komisjonile esitatud regulatiivsete tehniliste standardite eelnõul.
- (13) EBA on korraldanud käesoleva määruse aluseks oleva regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu kohta avaliku konsultatsiooni, analüüsinud võimalikke asjaomaseid kulusid ja tulusid ning küsinud arvamust Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1093/2010⁽¹⁾ artikli 37 kohaselt loodud pangandussektori sidusrühmade kogult,

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1093/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), muudetakse otsus nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/78/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 12).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Olulisuse piirmäära kehtestamise tingimused jaenõuete puhul

1. Pädev asutus kehtestab kõigile tema jurisdiktsioonis olevatele krediidasutustele ja investeerimisühingutele ühtse jaenõuete olulisuse piirmäära.

Pädev asutus võib aga kehtestada eraldi ühtse jaenõuete olulisuse piirmäära nende krediidasutuste ja investeerimisühingute jaoks, mis kohaldavad määruse (EL) nr 575/2013 artikli 178 lõike 1 esimese lõigu punktides a ja b sätestatud makseviivituse määratlust konkreetse krediidilimiidi tasandil.

2. Lõike 1 esimeses lõigus osutatud olulisuse piirmäär koosneb absoluutsest ja suhtelisest komponendist.

Absoluutset komponenti väljendatakse võlgniku kõigi selliste tähtjaks tasumata kohustuste maksimaalse summana, mis tal on krediidasutuse või investeerimisühingu, emaettevõtja või mis tahes tütarettevõtja ees (edaspidi „tähtjaks tasumata krediidi iseloomuga nõuded“). Maksimaalne summa ei tohi ületada 100 eurot või samaväärset summat vastava riigi vääringus.

Suhtelist komponenti väljendatakse protsendina, mis kajastab tähtjaks tasumata krediidi iseloomuga nõuete summa osakaalu krediidasutuse või investeerimisühingu, emaettevõtja või mis tahes selle tütarettevõtja bilansis võlgniku vastu olevate nõuete kogusummast (välja arvatud omakapitali investeeringud). See protsent peab jääma 0 ja 2,5 % vahele ja selle tasemeks määratakse 1 % alati, kui see kajastab riskitaset, mida pädev asutus peab artikli 3 kohaselt mõistlikuks.

3. Lõike 1 teises lõigus osutatud olulisuse piirmäär kehtestatakse vastavalt teises lõigus sätestatud tingimustele ainult selle erinevusega, et „tähtjaks tasumata krediidi iseloomuga nõue“ ja „krediidasutuse või investeerimisühingu bilansis kõnealuse võlgniku vastu olevate nõuete kogusumma“ osutab võlgniku krediidi iseloomuga nõuete summale, mis tulenevad krediidasutuse või investeerimisühingu, emaettevõtja või mis tahes tütarettevõtja antud ühest krediidiliinist.

4. Käesoleva artikli kohaselt olulisuse piirmäära kehtestamisel võtab pädev asutus arvesse jaenõuete riskitunnuseid ja jaenõuete kriteeriume, mis sisereitingute meetodit kasutavate pankade puhul on sätestatud määruse (EL) nr 575/2013 artiklis 147 ja standardmeetodit kasutavate krediidasutuste ja investeerimisühingute puhul kõnealuse määruse artiklis 123.

5. Käesoleva artikli kohaselt olulisuse piirmäära kehtestamisel eeldab pädev asutus, et võlgnik on makseviivituses, kui nii olulisuse piirmäära absoluutkomponendina väljendatud künnist kui ka piirmäära suhtelise komponendina väljendatud künnist ületatakse kas 90 või 180 päeva järjest – viimane ajavahemik kehtib juhul, kui kõik tähtjaks tasumata krediidi iseloomuga nõuete arvutamisesse haaratud positsioonid on tagatud elamukinnisvara või VKE ärikinnisvaraga ja 90 päeva on nende nõuete puhul määruse (EL) nr 575/2013 artikli 178 lõike 1 punkti b kohaselt asendatud 180 päevaga.

Artikkel 2

Olulisuse piirmäär muude kui jaenõuete puhul

1. Pädev asutus kehtestab kõigile tema jurisdiktsioonis olevatele krediidasutustele ja investeerimisühingutele ühtse muude kui jaenõuete olulisuse piirmäära.

2. Lõikes 1 osutatud olulisuse piirmäär kehtestatakse vastavalt artikli 1 lõikes 2 sätestatud tingimustele ainult selle erinevusega, et kõnealuse olulisuse piirmäära absoluutne komponent ei tohi ületada 500 eurot või sellega samaväärset summat vastava riigi vääringus.

3. Käesoleva artikli kohaselt olulisuse piirmäära kehtestamisel võtab pädev asutus arvesse muude kui jaenõuete riskitunnuseid.

4. Käesoleva artikli kohaselt olulisuse piirmäära kehtestamisel eeldab pädev asutus, et võlgnik on makseviivituses, kui nii olulisuse piirmäära absoluutkomponendina väljendatud künnist kui ka piirmäära suhtelise komponendina väljendatud künnist ületatakse kas 90 või 180 päeva järjest – viimane ajavahemik kehtib juhul, kui tähtjaks tasumata krediidi iseloomuga nõuete arvutamisesse haaratud positsioonid on nõuded avaliku sektori asutuse vastu ja 90 päeva on nende nõuete puhul määruse (EL) nr 575/2013 artikli 178 lõike 1 punkti b kohaselt asendatud 180 päevaga.

Artikkel 3

Riskitase

Pädev asutus on seisukohal, et olulisuse piirmäär peegeldab määruse (EL) nr 575/2013 artikli 178 lõike 2 punkti d kohaselt mõistlikku riskitaset, kui selle piirmäära tõttu ei tuvastata liiga palju makseviivitusi, mis tulenevad muudest asjaoludest kui võlgniku finantsraskused, ega viibi võlgniku makseraskustest tingitud makseviivituste kindlakstegemine märkimisväärselt.

Artikkel 4

Olulisuse piirmääradest teavitamine

Pädev asutus teavitab EBA-t oma jurisdiktsioonis kehtestatud olulisuse piirmäärade. Pädev asutus, mis kehtestab olulisuse piirmäära suhtelise komponendi, mis on suurem või väiksem kui 1 %, peab seda EBA-le põhjendama.

Artikkel 5

Olulisuse piirmäärade ajakohastamine

Kui olulisuse piirmäära absoluutne komponent kehtestatakse muus vääringus kui euro ja kui valuutakursi kõikumise tõttu on see komponent jaenõuete puhul suurem kui 100 eurot või muude kui jaenõuete puhul suurem kui 500 eurot, siis piirmäära ei muudeta, välja arvatud juhul, kui pädev asutus tõendab EBA-le, et olulisuse piirmäär ei peegelda enam pädeva asutuse poolt mõistlikuks peetavat riskitaset.

Artikkel 6

Olulisuse piirmäärade kohaldamise algusaeg

Pädev asutus kehtestab olulisuse piirmäära kohaldamise alguskuupäeva, mis võib krediidasutuste ja investeerimisühingute lõikes erineda, kuid mis määruse (EL) nr 575/2013 III osa II jaotise 2. peatükis sätestatud standardmeetodit kasutavate krediidasutuste ja investeerimisühingute puhul ei ole hiljem kui 31. detsembril 2020.

Artikkel 7

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 7. maist 2018

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 19. oktoober 2017

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER
